

یادداشت

برنامه بدون مدل

کمال اطهاری
اقتصاددان توسعه
اقتصاد ایران به کدام سمت و سو می‌رود؟ این اقتصاد تنه به مکاتب و رویه‌های سوسیالیستی می‌زند یا با نظام لیبرالیستی همسویی دارد؟ از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان سال ۱۳۶۷، اقتصاد ایران با شرایط جنگی اداره می‌شد و مثل هر اقتصاد دیگری، شرایط جنگ بر آن حاکم بود. در این دوره، نهادهای ناقد شکل گرفتند و اجازه ندادند برنامه اول توسعه تصویب شود و نهاد پایه به سامان برسد. شاید از همین دوران، مفهوم اقتصاد توسعه همراه با کژکاردهایی در جامعه شکل گرفت؛ طوری که یک اقتصاد با منابع غنی نه نفرین منابع، در دوران جنگ همه اقتصادها، مثل اقتصاد انگلستان در جنگ جهانی دوم، به رویه سوسیالیستی اداره می‌شود. در انگلستان آن دوره شخصی مثل «آلک نو» حضور داشت که مدع سوسیالیسم بازار با تعریف جدید و متفاوت از تعریف «اسکار لانگ» بود که بعدها الگوی اقتصاد چین شد. برخی‌ها اقتصاد دهه اول انقلاب را اقتصاد سوسیالیستی می‌خوانند؛ درحالی که این اقتصاد، اقتصاد جنگی بود. ولی در همان اقتصاد جنگی، عده‌ای با مقاومت در برابر برنامه‌ریزی سبب شدند اقتصاد کژکارکرد شود؛ طوری که می‌توانست بنیادی برای اقتصاد توسعه ایران شود.

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

تعیین سقف افزایش اجاره بها به داد مستأجران می‌رسد؟

صبر استراتژیک مستأجران در بازار اجاره

تا یکی دو هفته دیگر فصل جابه‌جایی مستأجران آغاز می‌شود، اما بازار اجاره در این میان، آرام و خالی از مشتری است. مشاوران املاک می‌گویند مستأجران منتظر اعلام نرخ مصوب اجاره‌بها از سوی دولت هستند و این انتظار در روزهای اخیر کاملاً مشهود است. با ابلاغ قانون «ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها»، دولت مکلف به اعلام سقف افزایش اجاره بها در شهرهای با تورم...

تقاضای زیادی در بازار خودرو وجود ندارد و رکود معاملاتی کاملاً مشهود است

حرکت خودرو در مسیر تورم

فرصت امروز: سال‌های متمادی است که خودرو و مسکن در اقتصاد ایران به یک کالای سرمایه‌ای و نه مصرفی بدل شده‌اند و هرچه می‌گذرد، بر ارزش این کالاهای سرمایه‌ای افزوده می‌شود. به قول معروف، خودرو دیگر یک چهارچرخه صرف برای رفت و آمد نیست و دلالی و واسطه‌گری در بازار خودرو به عرف مسلط تبدیل شده است. هرچند با رونمایی از سازوکار سامانه یکپارچه قرار بود بخت‌آزمایی و قرعه‌کشی خودرو به فروشی سپرده شود، اما خرید خودرو در مبدأ، یعنی کارخانه همچنان سخت و دشوار است و از فروش برخی خودروها اینقدر خوب استقبال می‌شود که ظرف کمتر از ۱۰ روز ظرفیت آن کاملاً پر می‌شود. آیا این وضعیت در سال سرنوشت‌ساز ۱۴۰۳ تغییر می‌کند و فاصله قیمتی خودرو بین کارخانه و بازار کمتر می‌شود؟ بسیاری از کارشناسان، چالش اصلی صنعت خودروسازی ایران را قیمت‌گذاری دستوری می‌دانند و به زعم آنها، آندقر شفاف قیمتی میان کارخانه و بازار زیاد شده است که خیلی‌ها به صرافت سود بردن از این سازوکار هستند و برای باز شدن سامانه مطابق برنامه زمان‌بندی‌شده لحظه‌شماری می‌کنند.

براساس توافق وزارت صمت و خودروسازان، مقرر شده است که قیمت خودروساز طبق یک فرمول خاص محاسبه شود. این فرمول، منافع خودروسازان را هم پوشش می‌دهد؛ چراکه آنها مدام گلیاه دارند که نظام...

۲

روند کاهشی تورم پیش‌نگر در آغاز سال ۱۴۰۳

برق از سر تورم پرید

۳

مدیریت و کسب‌وکار

برندهای بزرگی که تا نزدیکی شکست رفتند

دنیا پر از کسب و کارهای است که بعد از سال‌ها تلاش در بازار آنقدر موفق به نظر می‌رسند که کسی حتی فکر مواجهه آنها با چالش‌های بزرگ را هم نمی‌کند. انگار که این کسب و کارها همیشه در فرآیند اثرگذاری بر روی مخاطب هدف موفق عمل کرده و هیچ مانعی نیز پیش روی‌شان قرار نداشته است. مسئله اینجاست که برندهای بزرگ از آسمان به زمین نمی‌آیند. در عوض آنها هم مثل دیگر کسب و کارها از نقطه صفر شروع کرده و خیلی وقت‌ها حتی در اوج موفقیت نیز با چالش‌های سنگینی رو به رو شده‌اند. اگر خیال می‌کنید داستان برندهای بزرگ با کسب و کارهای کوچک یا محلی که این روزها به چشم می‌خورند، کاملاً متفاوت است، باید بگوییم سخت در اشتباهید. دست کم در ابتدای امر همه چیز شبیه به هم است. شاید تنها تفاوت مهم در این میان توانایی برندهای بزرگ برای جان به در بردن از چالش‌های بزرگ باشد. این امر موجب می‌شود تا چنین...

برنامه بدون مدل

پیمسا و دانش جهان پیمای باید به نوآوری و دانش روز توسعه اهمیت داد، اما این انشای «علم بهتر است یا ثروت؟ سوسیالیسم بهتر است یا لیبرالیسم؟» همان رایج شدن گفتمان نازلی است که از دل این گفتمان، توسعه و رفاه امکان نیست. اقتصاد توسعه، اقتصاد واقعی است و روی جامعه و دقایق تاریخی و توسعه جامعه می‌نشیند و این جز با شناخت درست و نقد واقعی، نه انتزاعی ممکن نیست. وقتی نهادهای ناقص و کژکارکرد باشد، از دل این کژکاری‌ی نه سوسیالیسم ممکن است نه لیبرالیسم و نتولیرالیسم. در نبود نهادهای کارآمد، همه راهکارهای توسعه یک قطعه است در شش‌نزار. باید نهادهای رقابتی در اقتصاد برپا بشود تا بخشی از اقتصاد به بازار سپرده شود؛ رقابت مرحله‌بندی دارد و بدون توجه به زیرساخت سخت و زیرساخت نرم، مرحله بعدی که رقابتی شدن است، انجام نمی‌شود. بدون توجه به ساختارها هیچ توسعه‌ای ممکن نخواهد بود. اقتصاددانان و سیاستگذاران اقتصادی باید با هم توافق کنند و این همان مبانی اقتصاد توسعه است؛ با ایدئولوژی گرای، وفاق ممکن نیست. برای وفاق، «کارل مارکس» و «آدام اسمیت» از گور برنمی‌خیزند، باید نزاع را برای حرکت پایه با توافق حل کرد؛ همه طیف‌های اقتصاد توسعه باید در این توافق حضور داشته باشند.

اما چرا توسعه در ایران بیشتر بر پایه ساخت و ساز عمرانی شکل گرفته است؟ بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، به رغم اینکه برنامه عمرانی به برنامه توسعه تغییر نام داد، ولی این برنامه یک اشکال عمده داشت و آن اینکه فاقد مدل توسعه بود. مدل توسعه، ۴ مؤلفه اصلی دارد: اول؛ باید «ابطله بازار با برنامه توسعه» مشخص شود. در اقتصاد توسعه، برنامه و بازار باید هم‌افزا باشند. تمام کشورهایی که بعد از سرمایه‌داری مرکزی وارد دوره توسعه شده‌اند مثل ژاپن، کره جنوبی، چین و هندوستان برنامه‌ریزی دارند که در آن زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری را با هم فراهم آورده‌اند. دوم؛ باید در مدل توسعه «ابطله عدالت و بازتوزیع عدالت با تولید» مشخص شود، وگرنه اینها در تخالف همدیگر عمل می‌کند. اگر فقط رشد اقتصادی در دستور کار قرار گیرد، شکاف طبقاتی به وجود می‌آید و به قول «جان مینارد کینز»، اقتصاد از بین می‌رود. اگر توزیع و بازتوزیع از رشد اقتصادی سبقت گیرد، فقر توزیع

لوح و تندیس سلامت اجتماعی یونسکو به بانک پاسارگاد اهدا شد

در دست احداث دارد. همچنین در حوزه ساخت کتابخانه نیز ۱۸ کتابخانه در مناطق محروم ساخته شده و چهار کتابخانه دیگر نیز در حال احداث است. حمایت و همایت از ۲۳۷ نفر از نخبگان و فراتر برتر آزمون سراسری، حمایت از مدال‌آوران المپیادهای علمی کشور و تأسیس دانشگاه خاتم برای تربیت نیروهای متخصص و بامهارت، از دیگر اقدامات این بانک در جهت توسعه آموزش در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی است.

بانک پاسارگاد در راستای کمک به جامعه انیسم کشور، طرح‌های مشترک مختلفی را با انجمن انیسم ایران انجام داده است که از آن جمله می‌توان به مواردی مانند: طرح آگاهی‌بخشی، مرکز مشاوره تلفن (HELP)

الگویی دیگر را تجویز نمی‌کنند. با گرت‌برداری، سطح گفتمان در اقتصاد ایران تنزل پیدا کرد؛ اینکه بازار خوب است یا برنامه؟! هنوز هم این گفت‌وگوها ادامه دارد که برنامه به درد اقتصاد ایران نمی‌خورد. این رونگاری‌های کوچک، اقتصاد توسعه به همراه ندارد. این اقتصاد نه با رویه سوسیالیستی اداره می‌شود، نه با رویه لیبرالی و نتولیرالی. واژگان اقتصاد توسعه مشخص است و روی آن اقتصاددان‌های دنیا کار کرده‌اند؛ مثلاً یکی از این اصطلاح‌ها، «dependency past» یا وابستگی به مسیر است؛ توسعه، امری نیست که به تاریخ وابسته نباشد؛ نمی‌توان تغییرات زیست بومی را در امر توسعه نادیده گرفت، ولی باید به تغییرات در طول مسیر هم توجه داشت. این یا‌اعتنایی به قواعد محیط طبیعی و اجتماعی خود آفت توسعه است. این همان وابستگی به مسیر است، بدون در نظر گرفتن تاریخ، موقعیت و سطح توسعه از دانش توسعه استفاده کنند. اگرچه عده‌ای، نوآوری را با نوگویی و رونگاری اشتباه می‌گیرند. نوآوری، معمول کردن دانش نو، فرآیند و محصول است ولی نوگویی، اقتباس سطحی از دانش نو است. نوآوری در روش‌ها، بهره‌وری را بالا می‌برد.

آنچه در ایران رایج است، علم اقتصاد توسعه نیست. عده‌ای هر انتقادی را علیه خود به «سوسیالیسم» تعبیر می‌کنند و در مقابل، عده‌ای خود آنها را به «لیبرالیسم» متهم می‌کنند. «سندرز»، خود را در آمریکا سوسیالیست می‌نامد و این در زبان وزرای ما به اهانت تبدیل شده است. مرام اشتراکی با سامان دادن به لجام گسیختگی بازار در همه امور تفاوت دارد؛ آیا همه کسانی که در اقتصاد جایزه می‌گیرند و درباره «دست نامرئی بازار» در اقتصاد سخن می‌گویند، سوسیالیست هستند؟ نظام اقتصادی ما نه سوسیالیسم را درست می‌شناسد و نه لیبرالیسم را. ابتدالی بر دانش اقتصاد حاکم شده است که اجازه نمی‌دهد تئوری‌ها و مکاتب توسعه به دور از حباب‌ها و بغض‌ها شناخته شود. کسانی که این ابتدال را دامن می‌زنند، راه را برای حضور و ظهور پوپولیسم هموار می‌کنند؛ در غیبت عدالت اجتماعی، پوپولیست‌ها از این مفاهیم سوءاستفاده خواهند کرد؛ به کار بردن این مفاهیم، الهام گرفتن آنها از چپ نیست، بلکه سوءاستفاده از چپ است. برای داشتن کالای جهان

کژکارکردی اقتصادی، یعنی در اقتصاد کشورهای سرمایه‌داری دوره‌هایی چون دوره «رفاه» داریم که در آن با غلبه «برنامه» مواجه هستیم. دوره تاچر از دهه ۱۹۸۰-۱۹۷۰ غلبه بازار وجود دارد، اما در آنجا نهادهای کژکارکرد و گسیخته نیستند، بلکه مجموعه کاملی از خود اقتصاد تا مشارکت اجتماعی و سیاسی، مجموعه هماهنگی را تشکیل می‌دهند اما در دوره کژکارکردی، مجموعه این نظام نمی‌تواند بازتولید گسترده اقتصادی و حداقل رفاه اجتماعی را فراهم کند. نهادهای کژکارکرد در این دوره در خدمت رانت‌جویی قرار می‌گیرد.

بعد از پایان جنگ، دوره سازندگی آغاز می‌شود، اما سازندگی نمی‌تواند با نهاد کژکارکرد ادامه یابد، اگرچه نیت برنامه‌ریزان، جریان سیاسی و سیاستگذاران، چیزی جز «توسعه و سازندگی» نبوده است. این سیاست بسیار شتابزده و با «عنیت» بالا گمان کرد که یک‌شبه می‌تواند نظام اقتصاد را درک کند ولی بسیاری از آنها تکنوکرات بودند، نه اقتصاددان و افرادی مثل «دکتر حسین عظیمی» را از سازمان برنامه و بودجه راندند. به این ترتیب، دانش سطحی در اداره اقتصاد ما حاکم شد. این لیبرالیسم نبود. وقتی در دوره تاچر، نتولیرالیسم حاکم می‌شود، این سیستم نهاد یا شیوه انتظام بخش اقتصاد دوره پس‌اصنعتی را با خود دارد، این دستگاه منظم مدت‌ها رشد بالای اقتصادی را برای آنها به ارمغان می‌آورد و در مقابل سیستم برنامه‌ریزی دولتی هم آنها را موفق کرده بود. این شیوه انتظام بخش کشور مرکزی را کسی نمی‌تواند با گرت‌برداری و رونگاری یا کیی‌برداری ناقص در اقتصاد ایران حاکم کند. آن کسانی که خود را اقتصاددان لیبرال نامیدند با شیوه رایج در کشور مرکزی خواستند اقتصاد ایران به توسعه برسد و این هم همان کژکارکردی‌هایی بود که به ابتدال دانش برمی‌گردد.

اقتصاد توسعه، یعنی در کشور پیرامونی چگونه قواعد اقتصادی همراه با مقولات اجتماعی و سیاسی به کار گرفته شود اما در ایران به مقوله اجتماعی توجه نکردند. اقتصاددان‌های توسعه هیچ کدام به گرت‌برداری معتقد نیستند؛ از آمریکایی طرفدار بازار چون «روسو» تا کسانی چون «پل باران» و «امارتیا سن»، هیچ کدام رونگاری از یک الگو برای

کرسی سلامت اجتماعی و توسعه یونسکو، پس از بررسی و ارزیابی ۱۰ ساله مسئولیت‌های اجتماعی بانک پاسارگاد در حوزه سلامت اجتماعی و آموزش، از این بانک با اهدای تندیس لوح مسئولیت اجتماعی تقدیر کرد.
کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه، با هدف ارتقای سلامت اجتماعی و تشویق صنایع و بخش خصوصی به مشارکت در فعالیت‌های مرتبط با سلامت اجتماعی، حفاظت از تنوع زیستی و آموزش و فرهنگ‌سازی، اقداماتی را مورد توجه قرار داده که از آن جمله می‌توان به بررسی نهادهای فعال و تقدیر از اقدامات ارزشمند آنها اشاره کرد.
بانک پاسارگاد به‌عنوان یکی از پیشروترین سازمان‌های اقتصادی، در حوزه کمک به ارتقای سلامت اجتماعی جامعه و اجرای مسئولیت‌های

می‌شود و مازاد اقتصادی برای توزیع وجود نخواهد داشت. سوم؛ در مدل توسعه باید «تعریف مشارکت» مشخص شود. مشارکت طبقات اجتماعی در قدرت باید تعریف شده باشد. ولی در مدل توسعه ایران این فاکتور تعریف نشده است. چهارم؛ «تنوع اعمال زور» باید مشخص شود و رمز آن معلوم گردد. باید معلوم شود که چه کسی زور بگوید. جامعه به دولت، زورگویی را به معنای عام کلمه تفویض می‌کند. ولی وقتی همه بتوانند اعمال زور کنند و همه قوا در این اعمال زور را همدیگر سبقت بگیرند حتما توسعه اتفاق نمی‌افتد. مدل توسعه در ایران به دلیل نبودن رمز این مؤلفه‌ها ناروشن است.

برای تبیین موضوع، نگاهی به گذشته بیندازید. مدل توسعه‌ای که روشنفکران توسعه تعریف کرده و برای آن انقلاب کردند، مشخص بود. در رساله میرزا ملکم خان، آفت ایران، نبود قانون و راه دانسته شده است. اولین کار در مدل توسعه مشروطه، این بود که قانون، زیربنای نرم‌افزاری جامعه است و راه زیربنای سخت‌افزاری آن. اولین لایحه‌ای که به مجلس برده می‌شود، غیر از لوائح پایهای، این بود که مالیات بر قند و شکر ببینند و با این مالیات، راه آهن و راه بسازند، یا مقولاتی مثل بانک ملی مطرح می‌شود که جلوی آن را انگلیس و روس می‌گیرند. در دوره رضاشاه هم همین رویه ادامه پیدا می‌کند. رضاخان براساس مدل توسعه‌ای که داشت، عمل می‌کرد، حتی اگر آن مدل توسعه عمرانی باشد. البته او در انتخاب صحیح دل و جرأت داشت، وگرنه خود حامل دانش توسعه نبود. مدل توسعه او را شاهزادگان قاجار و روشنفکران زمان می‌نوشند. او در دوره دو جنگ جهانی به نسبت خوب عمل کرد. بعدا عامل مدل توسعه دوره بعدی را همان روشنفکران توسعه بنا می‌گذارند. دکتر محمد مصدق از علامه‌های مشروطه در دوره یک سال و شش ماه قانون اختیارات خود تمام قوانینی مثل قانون شهرداری که تا امروز هم اجرا می‌شود توسط ایشان نوشته شد. روشنفکران مشروطه، شاگردانی تربیت کردند که به عقلانیت ابزاری در توسعه توجه داشتند. در دوره محمدرضاشاه مدل توسعه ما، مدل سنجیده‌ای بود اما شاه از آنجایی که به مردم اجازه مشارکت نمی‌داد و به عقلانیت ارتباطی تن در نداد، سقوط کرد. در مدل توسعه آن زمان، زیرساخت‌ها

سلامت عمومی جامعه است. حمایت از جامعه ورزش از جمله اقدامات دیگر در حوزه سلامت اجتماعی است، این بانک با حمایت‌هایی که در بخش‌های ملی، قهرمانی، حرفه‌ای و عمومی انجام داده است، در ارتقای ورزش کشور، نقش بسزایی را ایفا نموده است.
کرسی سلامت اجتماعی یونسکو پس از ارزیابی مجموعه اقدامات ۱۰ ساله بانک پاسارگاد در حوزه مسئولیت‌های اجتماعی، به‌ویژه بخش‌های آموزش، محورهای مختلف سلامت اجتماعی می‌دهد، بدون اینکه با عقلانیت ابزاری از تخصیص بودجه خبردار باشد. این گونه است که گویی شهر را به دو قسمت ارگ‌نشین و شارستان تقسیم می‌کنند و غافل از این هستند که این مسئله چقدر می‌تواند شکاف طبقاتی را در جامعه بیشتر کند.

LINE)، چکاپ، بهبود فرآیندی و سیستمی انجمن، سامانه رجیستری و پذیرش آنلاین، طرح چکاپ انیسم، صدور کارت رجیستری و کیف پول الکترونیک، پرورش مربی، مهارت‌آموزی بزرگسالان، کمک هزینه توانبخشی و آموزش، کمک هزینه دارو، توسعه شبکه شعبه‌ها و نمایندگی‌های انجمن، پرداخت هزینه‌های درمانی بیش از هزار کودک زیر هفت سال مبتلا به انیسم و... اشاره کرد. این بانک در راستای ارتقای زندگی معلولان، تولیدات دانش‌بنیانی را در مجموعه شرکت شناسا انجام داده که تأثیرات مهم و بسزایی در زندگی ایشان داشته است. در سطح عمومی نیز اقدام به تأسیس هفت شهرک سلامت در مناطق مختلف کشور، رویکردی قابل توجه در سطح

رئیس اتاق تهران بر رئیس پژوهشکده شورای نگهبان نامه نوشت

ارتقای بهره‌وری با تعطیلی شنبه

لایحه افزایش تعطیلات آخر هفته در مجلس به تصویب رسیده و در انتظار تایید شورای نگهبان است. براساس این لایحه، روز شنبه به عنوان دومین روز تعطیل هفته شناخته شده و تمامی دستگاه‌های اجرایی (به استثنای واحدهای نظامی و خدمت‌رسانی نظیر بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی- درمانی، مراکز بهزیستی، بانک‌ها و اماکن ورزشی) موظفند ساعات کار خود را در پنج روز هفته از روز یکشنبه تا پنجشنبه تنظیم کنند. تعطیلی روز شنبه به جای پنجشنبه، مطالبه بخش خصوصی و به ویژه اتاق‌های بازرگانی و سایر تشکل‌های اقتصادی بود. فعالان اقتصادی با استدلال مطابقت با روزهای تعطیل کشورهای شریک تجاری از جمله کشورهای همسایه و تسهیل تجارت، خواستار اعمال این تغییر در روزهای تعطیل هفته شدند که در نهایت مجلس با واقع‌نگری و در پی رایزنی‌ها و تعامل بخش خصوصی به نفع تعطیلی روز شنبه رأی داد. تصویب تعطیلی روز شنبه با استقبال گسترده تشکل‌های بخش خصوصی مواجه شد و هر یک از تشکل‌ها در نامه‌های جداگانه‌ای از تصمیم مجلس قدردانی کردند. حال اجرایی‌شدن تعطیلی روز شنبه مستلزم آن است که این مصوبه موافقت شورای نگهبان را بگیرد. بر همین اساس، رئیس اتاق بازرگانی تهران در نامه‌ای از شورای نگهبان خواست تا مصوبه مجلس در مورد لایحه اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری را که مورد اقبال و حمایت بخش خصوصی قرار گرفته و منطبق بر مصالح عمومی و منافع ملی است، تایید کند. «محمود نجفی عرب»، رئیس اتاق بازرگانی تهران در این نامه به «عباسعلی کدخدایی»، عضو حقوقدان و رئیس محترم پژوهشکده شورای نگهبان و با اشاره به فشارهای ناشی از تحریم‌های نااعادله بر اقتصاد کشور، از شورای نگهبان درخواست کرد تا با تایید مصوبه مجلس در اصلاح ماده ۸۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، از تحمیل زیان‌های اجتناب‌پذیر اقتصادی جلوگیری و نسبت به این طرح که منطبق بر مصالح عمومی و منافع ملی و در راستای تحقق شعار «جهش تولید» است، نظر مثبت خود را اعلام کند. رئیس اتاق تهران در نامه خود به رئیس پژوهشکده شورای نگهبان به اجماع‌نظر اتاق‌های بازرگانی، تشکل‌های بخش خصوصی و قاطبه فعالان اقتصادی بر انتخاب روز شنبه به عنوان روز دوم تعطیلات پایان هفته اشاره کرد و گفت که انتخاب این روز به‌جای پنجشنبه از وارد آمدن خسارت‌های اجتناب‌پذیر به اقتصاد ملی جلوگیری می‌کند.

«نجفی عرب» با اشاره به زیان‌های انتخاب روز پنجشنبه که موجب قطعی بیشتر ارتباط بازار داخلی با بازارهای بین‌المللی می‌شود، نوشت: سرتراور نیست اقتصاد کشورمان ضمن مصاف با پدیده‌های ناگوار برآمده از تحریم‌های زورگوانه، با وضع قوانین تسنجیده، رنج خودخواسته دیگری را نیز تحمل کند. او با اشاره به استفا صورت گرفته از مراجع و نظر مثبت برخی از آیات عظام از جمله حضرت آیت‌الله جوادی آملی و تاکید مقام معظم رهبری بر «جهش تولید با مشارکت مردم» که به عنوان شعار سال ۱۴۰۳ ذکر شده است، ابراز امیدواری کرد که اعضای محترم شورای نگهبان از تدبیر نهای این مصوبه که منطبق با مصالح عمومی و منافع ملی کشور است، دریغ نکنند. همگام با رئیس اتاق بازرگانی تهران، سایر تشکل‌های اقتصادی و کمیسیون‌های بخش خصوصی نیز بر کاهش قیمت تمام شده و ارتقای بهره‌وری با تعطیلی روز شنبه تاکید کردند. «محمد عبده‌امان»، رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت، «پیمان سنندجی» رئیس کمیسیون حمل‌ونقل و «محمدرضا نجفی‌منش» رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب‌وکار اتاق بازرگانی تهران بر این باورند که تعطیلی روز شنبه به جای پنجشنبه علاوه بر کمک به توسعه کسب‌وکارها با بهبود ارتباط با بازارهای خارجی به کاهش قیمت تمام شده و افزایش بهره‌وری می‌انجامد. رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه ندوام حیات کسب‌وکارهای دارویی در گرو ارتباط با دنیا است، گفت: یکی از اقداماتی که می‌تواند به تحقق رهنمودهای مقام معظم رهبری در حوزه جهش تولید کمک کند، تسهیل ارتباط با سایر کشورها از طریق تطابق تعطیلات پایان هفته است. نکته شفاف و بدیهی این است که هرچه اختلاف روزهای تعطیل را با دنیا به حداقل برسانیم، امکان ارتباط تجاری هم افزایش پیدا می‌کند و در شرایطی که توسعه کسب‌وکارها و جهش تولید، تاکید هر ساله مقام معظم رهبری است، یکی از اقداماتی که می‌تواند در راستای توسعه تولید و تجارت صورت گیرد، تعطیلی شنبه به جای پنجشنبه است. به این ترتیب، تعداد روزهایی که امکان ارتباط با دنیا فراهم می‌شود، یک روز افزایش می‌یابد. ما از تصمیم مجلس استقبال کرده و از آن حمایت می‌کنیم در عین حال امیدوار می‌شورای نگهبان همکاری کند و این مطالبه فعالان صنعتی و بازرگانی کشور به سرانجام برسد.

«پیمان سنندجی» نیز با اشاره به افزایش فرصت مرادات تجاری در فضای اداری و غیراداری به این نکته اشاره کرد که درخواست بخش خصوصی این است که تعطیلات رسمی کشور به گونه‌ای با جامعه جهانی هم‌خوانی پیدا کند که فرصت مرادات تجاری در فضای اداری و غیراداری افزایش یابد. به گفته او، اگرچه حمل‌ونقل یک امر ۲۴ ساعته است و تعطیلی نمی‌شناسد اما وجود اختلاف در تعطیلات پایان هفته، منجر به بروز مسئله در ارتباط با حوزه‌های اداری و مالی می‌شود. برای مثال در حوزه گمرکات، تشریفات گمرکی خودرویی که باید از کشور ترکیه وارد ایران شود، در روزهای شنبه و یکشنبه قابل انجام نیست. این خودرو باید دوشنبه وارد ایران شود و در ادامه روزهای پنجشنبه و جمعه نیز در این ارتباط فعالیت است؛ به این ترتیب، چهار روز کاری از دست رفته است. در نتیجه اگر بتوانیم اختلاف تعطیلات را به‌ویژه با کشورهای همسایه کاهش دهیم، بهره‌وری افزایش می‌یابد. افزون بر این، انطباق تعطیلی‌ها، قیمت‌های تمام‌شده که بابت این تعطیلی‌ها و خواب کالاها از جمله خودرو افزایش می‌یابد، کاهش می‌دهد. «محمدرضا نجفی‌منش»، رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب‌وکار و رفغ موانع تولید اتاق تهران نیز معتقد است که ساماندهی تعطیلات پایان هفته در ایران و تعطیلی روز شنبه، می‌تواند به تحقق شعار سال که جهش تولید در کشور است، کمک کند. «نجفی‌منش» با این توضیح که مصوبه مجلس در رابطه با تعطیلی شنبه، از جمله اتفاقات امیدوارکننده برای بخش خصوصی از ابتدای اسال بوده است، تصریح کرد که شورای نگهبان با تایید این مصوبه و قانونی شدن تعطیلی شنبه، می‌تواند زمینه‌بهد تمامات اقتصادی بنگاه‌های تولیدی و تجاری ایران با دیگر کشورها را فراهم کند. او با یادآوری اینکه یکی از دغدغه‌های فعالان اقتصادی و صنعتگران، توسعه مناسبات با شرکای خارجی و تسهیل در همکاری‌های اقتصادی در عرصه بین‌المللی است، گفت که با تعطیلی شنبه، نحوه تعاملات اقتصادی ایران با کشورهای جهان وارد هر مرحله تازه‌ای خواهد شد که به طور قطع می‌تواند به نفع اقتصاد کشور باشد. در همین حال، «دود نوده فرهانی»، عضو هیأت مدیره انجمن صنایع لوازم خانگی ایران و «سهراب کارگر»، رئیس انجمن ملی پخش ایران با بیان اینکه یکی از معضلات صنعت کشاورز فاصله تعطیلات هفتگی ایران با منطقه و ندیاست، تعطیلی شنبه را به نفع اقتصاد و تجارت کشور توصیف کردند. «دود نوده فرهانی» با تاکید بر اینکه تعطیلی جمعه و شنبه به نفع اقتصاد و تجارت کشور است، گفت که در صورت تعطیلی پنجشنبه، شکاف تعاملات اقتصادی ایران و بنگاه‌های فعال در عرصه تجارت با بازارهای دنیا، عمیق‌تر خواهد شد. در شرایط کنونی و در حالی که تعطیلات هفتگی در ایران با بازارهای بین‌المللی ناهم‌نگارند، همکاری تجاری واحدهای تولیدی و صنعتی ایرانی با شرکای تجاری خود در دیگر کشورها در مقایسه با سایر رقباً، با وقفه زمانی همراه است به‌طوری که بنگاه‌های تولیدی به دلیل ناموزون بودن تعطیلات هفتگی به سختی قادر هستند که مواد اولیه کارخانه‌های خود را از دیگر کشورها تأمین کنند. «فرهانی» با اشاره به اینکه فعالان اقتصادی و صنعتگران معتقدند که روز پنجشنبه در تقدیم هفتگی کشور باید روز کامل کار باشد، افزود که بخش خصوصی در حوزه اقتصاد و صنعت با تعطیلی شنبه موافق بوده و امیدوار است با تصویب تعطیلی این روز از سوی شورای نگهبان، بخشی از مسائل و مشکلات کارآفرینانی که همچنان با بازارهای بین‌المللی در تعامل هستند، برطرف شده و عواید این تعاملات در نهایت به سود مردم ختم شود. همچنین «سهراب کارگر»، رئیس انجمن ملی پخش ایران با تاکید بر اینکه در موضوع اقتصاد را در اولویت قرار داده است، به این نکته اشاره کرد که یکی از معضلاتی که صنعت کشور با آن مواجه است، فاصله تعطیلات هفتگی ایران با منطقه و ندیاست. به گفته «کارگر»، این اختلاف در حمل کالاهای تصدیرفد نظیر مواد غذایی آماده، انواع نوشیدنی‌ها، محصولات بهداشتی و آرایشی، لوازم خانگی، محصولات شونده و محصولات دارویی که بیشتر در سبب عرضه شرکت‌های تحت پوشش انجمن قرار دارد، مشکلاتی را ایجاد کرده است؛ مشکلاتی از قبیل تعطیل بودن گمرکات و مکان‌های عرضه که به حدود چهار روز در هفته می‌رسد. او با بیان اینکه تغییر در تعطیلات پایان هفته حداقل ۵ درصد این مشکلات را کاهش می‌دهد، افزود: تغییر در روزهای کاری، امکان انطباق‌پذیری با نوسانات اقتصادی که در بازارهای جهانی ایجاد می‌شود را نیز فراهم می‌کند. از طرفی، کل دنیا موضوع اقتصاد را در اولویت قرار داده‌اند و چون تعیین روزهای کاری و تعطیل هفته دارای جنبه‌های اقتصادی است، کشورها نیز تلاش کرده‌اند خود را با دنیا وفق دهند و بر این باورند که این انطباق هیچ حطلی به باورها و آیین‌های سنتی و دینی آنها وارد نمی‌کند.

تقاضای زیادی در بازار خودرو وجود ندارد و رکود معاملاتی کاملاً مشهود است

حرکت خودرو در مسیر تورم

مونتاژی تغییری نکرد اما با افزایش نرخ ارز انتظار می‌رود قیمت این خودروها تغییر کند. البته به دلیل کاهش قدرت خرید مردم، هنوز تقاضای آنچنانی برای خرید خودروهای کارکرده و مونتاژی در بازار دیده نمی‌شود و این موضوع در رکود معاملاتی فروردین ماه نمایان شد. به نظر می‌رسد افزایش ۲۵ تا ۲۷ درصدی قیمت خودرو در نیمه دوم سال ۱۴۰۲ به دلیلی برای رکود در ابتدای سال جاری تبدیل شده است؛ افزایش قیمتی که ردپای رشد ۲۰ درصدی نرخ ارز در آن به وضوح پیداست. به همین دلیل در آغاز دادوستدهای سال ۱۴۰۲، سمت تقاضا اشتهای زیادی از خود نشان نداده و قیمت خودرو در واکنشی سرد نسبتاً کاهش یافته است. برای مثال، قیمت «دنا پلاس تورو ساده مدل ۱۴۰۲» که در روز ۱۴ فروردین ماه به یک میلیارد تومان رسیده بود، در روز ۱۱ اردیبهشت ماه به ۹۹۰ میلیون تومان کاهش یافت. البته قیمت برخی خودروها هم افزایش پیدا کرد و مثلاً قیمت «پراید ۱۵۱SE» در همین بازه زمانی از ۲۳۰ میلیون به ۳۰۰ میلیون تومان افزایش یافت. در عوض، قیمت «۲۰۷ دنده‌ای» از ۸۱۰ میلیون به ۸۰۵ میلیون تومان رسید.

تحمیل بار تورمی به مصرف‌کننده

کفه قیمتی خودروهای مونتاژی هم به سمت پایین مایل شده است. به عنوان نمونه، «لم وی ام PRO X۲۲ اتومات IE» در روز ۱۴ فروردین حدود یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان قیمت داشت اما در روز ۱۱ اردیبهشت به یک میلیارد و ۸۵ میلیون تومان رسید. «لم وی ام IXE۵۵ PRO اسپورت» نیز در همین مدت از یک میلیارد و ۶۲۰ میلیون به یک میلیارد و ۵۸۰ میلیون تومان کاهش یافت. همچنین قیمت «جک ۳S اتومات» از یک میلیارد و ۲۹۰ میلیون تا یک میلیارد و ۲۸۰ میلیون تومان پایین آمد. قیمت خودروهای مونتاژی در نمایندگی‌ها هم تغییر چندانی نداشته و از اسفندماه روی یک خط ثابت حرکت کرده است. مثلاً همین «جک ۳S» در نمایندگی ۹۱۰ میلیون تومان عرضه می‌شود که نشان‌دهنده اختلاف ۴۰ درصدی با بازار است. البته انتظار می‌رود که قیمت خودروهای مونتاژی در نمایندگی‌ها نیز به دلیل نوسان نرخ ارز افزایش یابد تا فاصله قیمتی شرکت و بازار تعدیل شود؛ مخصوصاً که مجوز افزایش قیمت خودروهای مونتاژی در پایان سال گذشته صادر شده است. موضوع افزایش قیمت خودروهای مونتاژی از این جهت قطعی به نظر می‌رسد که احتمال واردات خودرو کارکرده چندانی جدی نیست. اگر واردات خودروی خارجی اجرا می‌شد، احتمال کاهش قیمت خودرو وجود داشت اما با توجه به جابه‌جایی دولت حداقل در کوتاه مدت امیدی به ورود خودروی خارجی نیست. با اینکه آیین‌نامه واردات خودروی کارکرده از سوی وزارت صمت به دولت ارسال شده اما «عباس علی‌آبادی»، وزیر صمت گفته که توپ در زمین دولت است و «با توجه به محدودیت‌ها و ظرفیت‌ها» تصمیم می‌گیرد. به احتمال زیاد، منظور از «محدودیت‌ها»، تخصیص ارز و فشارهای داخلی برای ممنوعیت واردات یا انجام واردات در حجم کم باشد. به نظر می‌رسد سال ۱۴۰۲، سال افزایش قیمت خودرو و تحمیل بار تورمی جدید به مصرف‌کننده است.

قیمت‌گذاری را داشت و این وضعیت طبیعتاً نمی‌تواند به جبران زیان انباشته خودروسازان کمکی کند. در نتیجه، صنعت خودروسازی کماکان زیر تسلط دولت باقی می‌ماند و به مرز سوددهی هم نمی‌رسد. آخرین شاهد مثال این موضوع، افزایش قیمت پژو پارس در روزهای گذشته است که حساسی حاشیه‌ساز شده است. خریداران پژو پارس در سال گذشته اقدام به خرید از کارخانه کردند و حلال باید حدوداً ۱۵۰ میلیون تومان دیگر برای تکمیل خرید خود هزینه کنند. بر همین اساس، قیمت پژو پارس باید به ۴۴۵ میلیون تومان افزایش یابد.

بدین ترتیب، احتمال افزایش قیمت خودروها با فرمول توافقی یا حتی بدون آن چندان دور از انتظار نیست. این موضوع در نهایت خریدار خودرو را دچار تئویش و نگرانی می‌کند. مصرف‌کننده عادی از اینکه می‌تواند خودرو را ارزان‌تر از قیمت بازار خریداری کند، خشنود و خرسند است و بهم خوردن این محاسبه با قیمت‌های جدید طبعاً برایش ناخوشایند و چالش‌ساز خواهد بود. با این حال، تغییرات نرخ ارز و افزایش هزینه‌های تولید، خود را به واقعیت بازار تحمیل می‌کنند.

نوسان ارزی قیمت خودرو

نرخ ارز در سال گذشته حدود ۱۶ درصد بالا رفت و این‌ امر، تاثیر نامطلوبی روی هزینه تولید خودرو گذاشت. داده‌های آماری مرکز آمار از تورم تولیدکننده صنعتی نشان می‌دهد که تولیدکنندگان خودرو از جمله خودروی سواری در سال ۱۴۰۲ متحمل تورم ۴۱ درصدی شدند؛ یعنی هزینه تولید آنها در پایان سال ۱۴۰۲ نسبت به ابتدای سال، ۴۱ درصد بیشتر شده است. البته در همان ابتدای سال گذشته نیز با توجه به چشم‌انداز تورمی، خودروسازان انتظار یک افزایش ۱۰ تا ۴۹ درصدی را داشتند تا زیان انباشته خود را کاهش و حجم تولید را افزایش دهند. در ابتدای سال گذشته، وزیر صمت وعده ساخت یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه خودرو را داد. با این وجود، تنها یک میلیون و ۳۳۸ هزار دستگاه خودرو تولید شد که حدود یک میلیون و ۳۱ هزار دستگاه مربوط به خودروسازان دولتی است. در واقع، با وجود افزایش قیمت، تولید، موندرنر محقق نشد و به تقاضای بازار پاسخی داده نشد. هرچند بخشی از این تقاضا می‌تواند کاتب باشد اما آنچه که باید تولید می‌شد و به دست مصرف‌کننده می‌رسید، اتفاق نیفتاد. در نتیجه با باید این تقاضا تأمین شود یا اینکه نیاز خود را از بازار تأمین کند. به هر حال، انتظارات تورمی در بازار مشهود است. می‌توان انتظار داشت که در سال ۱۴۰۳ هم همین وضعیت تکرار شود. در نتیجه انتظار افزایش قیمت هم از سوی مصرف‌کننده و هم از سوی تولیدکننده وجود دارد. با توجه به اینکه تورم تولیدکننده وسایل حمل و نقل از جمله خودروی سواری به ۳۲ درصد در فروردین امسال رسید، می‌توان انتظار داشت که با فرض ثابت ماندن این نرخ، بین ۱۰ تا ۳۰ درصد افزایش قیمت روی تولید خودروسازان اعمال گردد.

رکود معاملاتی در بازار خودرو

خرید نقدی خودرو در این مقطع زمانی می‌تواند گزینه مناسبی تلقی شود؛ به ویژه اینکه در ماه فروردین، قیمت انواع خودرو به ویژه خودروهای

تعیین سقف افزایش اجاره بها به داد مستأجران می‌رسد؟

صبر استراتژیک مستأجران در بازار اجاره

راه‌اندازی سامانه خودنویس، قرار است همین حق کمیسیون هم کمتر شود. پس این کار دیگر نمی‌تواند یک شغل عمومی باشد؛ مگر برای کسانی که معاملات سخت و گران‌قیمت را جوش می‌دهند و کمیسیون توافقی می‌گیرند.

از سوی دیگر، یکی از مشاوران املاک در منطقه ۵ تهران، شیوه اجرای قانون و ضمانت اجرای آن را مهمتر از ماهیت قانون می‌داند و می‌گوید: با قانون جدید چک، اگر چک برگشت بخورد، صادرکننده چک گرفتار می‌شود و نظام بانکی تا پول صاحب چک وصول نشود، دست از سر صاحب حساب برنمی‌دارد. بازار اجاره هم به چنین قانونی نیاز دارد که مستأجر سر جایش بنشیند و کسی نتواند غیر از قانون به او بگوید؛ همان چیزی که در کشورهای دیگر اجرا می‌شود و در همین ترکیه زیانزد است. به گفته‌ه این مشاور املاک، از دوره کرونا تاکنون مستأجر می‌توانست بعد از اتمام قرارداد با افزایش ۲۵ درصدی موافقت کند و بنشیند؛ اما باید جنگ اعصاب با صاحب‌خانه و رفت‌وآمد به شورای حل اختلاف را هم قبول می‌کرد و از کار زندگی می‌زد تا زیر بار حرف زور صاحب‌خانه نرود؛ درحالی‌که یک مستأجر تهرانی وقتی برای این کارها ندارد. قانون باید نقاط ضعف بازار اجاره را ترمیم کند و این کار جز با سیستمی کردن کارها و اجرای قانونی ماندن قانون چک شدنی نیست.

سوال مهم اینجاست که آیا تعیین سقف قیمتی، مشکل مستأجران را حل می‌کند؟ یکی از مشاوران املاک منطقه ۱۷ تهران در پاسخ به این پرسشی می‌گوید: مستأجران فقط نگران اعلام نرخ مصوب و راضی کردن صاحب‌خانه نیستند؛ آنها به این موضوع فکر می‌کنند که چگونه باید همان ۲۵ درصد افزایش احتمالی را تأمین کنند و مثلاً رهن ۴۰۰ میلیونی را به ۵۰۰ میلیون برسانند و دو سه میلیون تومان هم روی اجاره بگذارند؛ وقتی کل حقوق امسال آنها فقط ۳ میلیون افزایش پیدا کرده است! به اعتقاد وی، آب رفتن قدرت خرید رهن مستأجران بر اثر تورم‌های بی‌دری، بدتر از اجاره نقدی است که آنها باید سر ماه پرداخت کنند و اصلی‌ترین عاملی است که هیچ‌گاه نمی‌گارد مستأجر جان بگیرد و مثلاً به فکر خرید خانه بیفتد. بایستی بساط قراردادهای اجاره یک‌ساله جمع شود و اجبار قانون، عقد قراردادهای بلندمدت باشد.

روی رفتار بازیگران مسکن بوده است. در یک ماه گذشته از ریسک‌های بیرونی موثر بر رفتارها در بازار مسکن خبری نبود و در نتیجه، تقاضای سرمایه‌ای برای خرید آپارتمان از این محل (به واسطه انتظارات تورمی) شدیداً فروکش کرد اما در این میان، رخداد غیرمنتظره‌ای در بازارهای مسوازی، رفتارهای ملکی را تحت‌تاثیر قرار داد. این رخداد غیرمنتظره در اردیبهشت ماه، بازدهی منفی ۴ درصدی بورس و همچنین بازدهی منفی ۱۰ درصدی سکه بود که باعث شد بخشی از سرمایه‌ها از بازارهای موازی به سمت بازار مسکن حرکت کند. به نظر می‌رسد ریزش قیمت‌ها در بازارهای موازی، بیشتر از آنکه روی رفتار تقاضای خرید تاثیر داشته باشد، روی رفتار فروشندگان آپارتمان اثر گذاشته و میل به فروش آپاتمان را نسبتاً کاهش داده است. به همین دلیل است که در آستانه آغاز فصل جابه‌جایی‌ها، مشتری چندانی در بازار به چشم نمی‌خورد و سطح معاملات مسکن، افت قابل توجهی کرده است.

در سه چهار سال گذشته، چندین و چند طرح و بسته برای ساماندهی بازار اجاره مطرح شد و قانون جدید ساماندهی را می‌توان چکیده این پیشنهادها دانست. یکی از مشاوران املاک در محدوده خیابان مطهری با اشاره به همین سوابق به «همشهری» می‌گوید: قانون جدید فقط محدود به تعیین قیمت نیست و می‌خواهد مناسبات بازار را به‌کلی تغییر دهد. به گفته او، قانون جدید می‌خواهد برای تمام دعواییه سال‌هاست درباره حق کمیسیون مشاوران املاک و سکوهای آگهی اینترنتی به راه افتاده نسخه بپیچد که می‌تواند مصداق «سنگ بزرگ، نشانه نردن است» باشد. این مشاور املاک که به گفته خودش بیش از ۲۰ سال در این کار بوده و حالا قصد ترک آن را دارد، می‌افزاید: از سال ۱۳۹۹ گفتند باید همه خانه‌ها در سامانه ثبت شود تا خانه‌های خالی را شناسایی کنیم، اما از همان سال بخش عمده مشتریانی که داشتیم نه‌تنها خانه را ثبت نکردند بلکه گفتند کد رهگیری هم نمی‌خواهیم تا دولت مالیات نگیرد! از قضا هیچ اتفاق بدی هم برای آنها نیفتاد و حتی مالیات ارزش‌افزوده را هم ندادند. وقتی راه قرار از قانون به این راحتی باز باشد، نمی‌شود فقط به ابلاغ یک قانون حتی مترقی دل‌خوش بود. کسادی بازار مسکن، درآمد مشاوران را آب کرده و در قانون جدید و

تا یکی دو هفته دیگر فصل جابه‌جایی مستأجران آغاز می‌شود، اما بازار اجاره در این میان، آرام و خالی از مشتری است. مشاوران املاک می‌گویند مستأجران منتظر اعلام نرخ مصوب اجاره‌بها از سوی دولت هستند و این انتظار در روزهای اخیر کاملاً مشهود است. با ابلاغ قانون «ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها»، دولت مکلف به اعلام سقف افزایش اجاره بها در شهرهای با تورم بالای ۳۰ درصد است و این نرخ می‌تواند بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد تورم مصرف‌کننده باشد؛ مثلاً در شهر یزد که تورم مصرف‌کننده ۴۸ درصد اعلام شده، سقف افزایش قیمت اجاره می‌تواند ۲۴.۵ تا ۴۸.۵ درصد باشد و در سیستان و بلوچستان با تورم مصرف‌کننده ۳۰ درصدی، سقف قیمت اجاره باید در بازه ۱۵.۱ درصد تا ۳۰.۲ درصد تعیین شود. تعیین سقف مجاز افزایش اجاره‌بها، یک مانع قانونی برای افزایش دلخواه قیمت‌ها از سوی موجران است و قدرت چانه‌زنی مستأجران را بالا می‌برد.

البته مشروط به اینکه رعایت این سقف دولتی ناگزیر باشد.

گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که بنگاه‌های املاک بر خلاف روال گذشته، خلوتی محسوسی را در آستانه فصل جابه‌جایی امسال تجربه می‌کند. مشاوران املاک از تشدید این خلوتی طی دو هفته اخیر و پس از تصویب و ابلاغ قانون «ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره‌بها» خبر می‌دهند و معتقدند فقط اعلام نرخ نمی‌تواند دردی را بازار اجاره دوا کند؛ بلکه باید تمهیداتی برای فصل‌الخطاب شدن این قانون اندیشیده شود. بررسی‌ها همچنین نشان می‌دهد که قیمت پیشنهادی فروشندگان آپارتمان در یک ماه گذشته تا ۲ درصد افت کرد، اما قیمت قطعی آپارتمان‌هایی که در اردیبهشت ماه فروخته شد، ۳.۸ درصد بالا رفت. رصد قیمت‌های پیشنهادی و قطعی در بازار معاملات مسکن شهر تهران در ماه اردیبهشت، نحوه اثرگذاری ریزش بازارهای رقیب بر قیمت ملک را نمایان کرده است. براساس آمارها، میانگین قیمت آپارتمان‌های در نوبت فروش در میانه بهار امسال ۲ درصد نسبت به ابتدای بهار کاهش پیدا کرد، اما میانگین قیمت آپارتمان‌های فروش‌رفته در همین بازه زمانی تا ۳.۸ درصد افزایش داشته است. به نظر می‌رسد علت این شکاف قیمتی (بین قیمت پیشنهادی و قیمت قطعی مسکن) در اردیبهشت ماه، ریزش‌های سنگین بازارهای موازی و همچنین نبود انتظارات تورمی موثر

اخبار

نرخ سود سپرده را رعایت کنید تا مجازات نشوید

هشدار بانک مرکزی به بانکها

بانک مرکزی با ارسال بخشنامه‌ای بار دیگر به بانکها هشدار داد که در صورت عدم رعایت نرخ‌های سود مصوب شورای پول و اعتبار باید منتظر سلب صلاحیت باشند. تخطی بانکها از اعمال نرخ‌های سود مصوب شورای پول و اعتبار موجب شده است تا بانک مرکزی بار دیگر با ارسال بخشنامه‌ای به مدیران عامل بانکها بر ضرورت رعایت سود مصوب شورای پول و اعتبار تأکید کند. رقابت سودی بانکها بعد از مجوز انتشار اوراق گواهی با سود ۳۰ درصدی (در اسفندماه سال گذشته) به اوج رسید و بانکها این مجوز را به عنوان چران سیزی برای افزایش نرخ سود سپرده‌ها تلقی کرده‌اند.

اما بانک مرکزی تأکید کرده است که مجوز انتشار اوراق گواهی سپرده خاص در مقاطع زمانی مختلف با اهداف مشخص بوده و به هیچ وجه به منزله تغییر سیاست نرخ سود و یا اعلام نرخ سود جدید نبوده و تجهیز و تخصیص منابع حاصله صرفاً در چارچوب ضوابط ابلاغی میسر بوده است. بانک مرکزی به مدیران عامل بانکها بار دیگر هشدار داده که در صورت عدم رعایت نرخ‌های سود مصوب شورای پول و اعتبار باید منتظر سلب صلاحیت باشند. در بخشنامه بانک مرکزی به بانکها تأکید شده است: در صورت احصای هرگونه عملکرد مغایر با موازین مقرراتی ذی‌ربط، عندالزوم عملکرد ایشان، عضو هیأت مدیره مربوطه، مدیرعامل و سایر اعضای هیأت مدیره در کمیسیون احراز و لغو تاییدیه صلاحیت حرفه‌ای مدیران موسسات اعتباری مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار خواهد گرفت.

براساس آخرین گزارش ریاست بانک مرکزی

رشد پول به کف ۷۶ ماهه رسید

براساس تازه‌ترین آمارهای بانک مرکزی از کل‌های پولی، نرخ رشد پول در اقتصاد کاسته شده و به کف ۷۶ ماهه خود رسیده است. به گزارش «کوابران»، در سی و یکمین همایش سیاست پولی و ارزی، رئیس کل بانک مرکزی، آمارهای تازه‌ای را از متغیرهای پولی کشور ارائه داد. براساس صحبت‌های «محمدرضا فریزن»، متغیر رشد پول در اقتصاد ایران در فروردین ماه ۱۴۰۳ به کمترین سطح از دی ماه ۱۳۹۶ تاکنون رسیده است.

آخرین آمارهای اعلام‌شده توسط رئیس کل بانک مرکزی در سی و یکمین همایش سیاست پولی و ارزی نشان می‌دهد رشد پول در فروردین ماه امسال به سطح ۱۵.۳ درصد نزول کرده است. براساس این آمارها، مقدار پول در کشور به بیش از هزار و ۹۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است که ۲۴.۱ درصد از کل نقدینگی را به خود اختصاص داده است. طبیعتاً ۷۵.۹ درصد مابقی نقدینگی را شبه پول تشکیل داده است که بیش از ۶ هزار هزار میلیارد تومان است. طبق این آمار، رشد شبه پول در فروردین ماه امسال ۲۷.۲ درصد بوده که نسبت به اسفند سال گذشته با افزایش مواجه شده است. باید اشاره کرد که در یک اقتصاد هرچه سهم پول از نقدینگی افزایش پیدا کند امکان چرخش بیشتر پول در بازارها وجود داشته و تورم‌زایی پول بیشتر می‌شود. به همین جهت با کاهش رشد پول در اقتصاد می‌توان انتظار داشت که از سرعت تورم‌زایی پول در فروردین ماه کاسته شده باشد.

همانطور که گفته شد، براساس آمار به دست آمده، رشد پول در فروردین ماه امسال به سطح ۱۵.۳ درصد رسیده است. اگر به روند این متغیر در طول زمان نگاه کنیم متوجه می‌شویم که این نرخ رشد، پایین‌ترین سطح از دی ماه ۱۳۹۶ تاکنون بوده است؛ یعنی به عبارتی، در ۷۶ ماه گذشته کمترین سطح رشد پول در کشور رخ داده است. این در حالی است که در این مدت بالاترین سطح رشد پول در مهرماه ۱۳۹۹ و معادل ۸۸.۶ درصد بوده است. پس از آن رشد پول در اقتصاد ایران کاهش پیدا کرد تا اینکه در فروردین ماه سال گذشته این نرخ به ۷۵.۱ درصد رسید و قله تازه‌ای را به ثبت رساند. با دقت در روند تغییرات این متغیر می‌توان فهمید از آخرین قله‌ای که در فروردین سال گذشته به ثبت رسیده، روند رشد پول، سیر نزولی خود را ادامه داده و در فروردین ماه امسال به کف ۷۶ ماهه خود رسیده است.

روند کاهشی تورم پیش‌نگر در آغاز سال ۱۴۰۳

برق از سر تورم پرید

ماهانه تولیدکننده نیز در این ماه حدوداً ۱.۳ درصد به ثبت رسیده است. مقایسه تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در فروردین امسال نسبت به ماه قبل از کاهش ۰.۷ واحد درصدی آن در این بازه یک ماهه حکایت دارد. از خردادماه ۱۴۰۱ و با اعلام حذف ارز ترجیحی ۴ هزار و ۲۰۰ تومانی از بسیاری از کالاها، تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده با جهش مواجه شد و در سطح بالاتر از ۴۰ درصد ایستاد. روند صعودی نرخ رشد نقطه به نقطه سطح عمومی قیمت‌های مصرف‌کننده تا اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۲ ادامه پیدا کرد و در این ماه با رسیدن نرخ تورم نقطه به نقطه به سطح ۵۵.۵ درصد، این متغیر در قله حدوداً ۱۲ ساله خود ایستاد. پس از عبور از قله اردیبهشت‌ماه و با توجه به ثبات نسبی نرخ رشد ارز و کاهش نرخ رشد نقدینگی، روند نزولی تورم مصرف‌کننده بار دیگر آغاز شد. روند نزولی نرخ تورم مصرف‌کننده تا فروردین‌ماه امسال ادامه یافت و در این ماه به سطح ۳۰.۹ درصد رسید. این رقم پایین‌ترین نرخ تورم مصرف‌کننده از مردادماه ۱۳۹۹ به حساب می‌آید. بر همین اساس می‌توان گفت که تورم نقطه به نقطه مصرف‌کننده در کف ۴۵ ماهه خود قرار گرفته است.

همچنین نرخ تورم نقطه به نقطه تولیدکننده نیز در فروردین ماه امسال در حالی به سطح ۲۳.۸ درصد رسید که این میزان، پایین‌ترین نرخ رشد نقطه به نقطه سطح عمومی قیمت‌ها از خردادماه ۱۳۹۹ به شمار می‌رود. به این ترتیب می‌توان گفت که تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در کف ۴۷ ماهه خود ایستاده است. شاخص قیمت تولیدکننده (PPI)، شاخص قیمتی است که میانگین تغییرات قیمت‌های دریافتی تولیدکنندگان داخلی را برای تولیدشان اندازه‌گیری می‌کند. این شاخص گاهی به نام شاخص قیمت عمده‌فروشی نیز شناخته می‌شود. این شاخص از اهمیت خاصی در نشان دادن هزینه‌های اثرگذار بر بخش عرضه بازار برخوردار است. با این حال، اهمیت آن با کاهش مداوم کالاهای تولیدی به‌عنوان سهمی از هزینه‌ها در اقتصاد کاهش پیدا می‌کند. این شاخص همچنین به‌عنوان نمایانگر انتظارات تورمی شناخته می‌شود. فرضیه‌ای وجود دارد مبنی بر اینکه روند طی‌شده در این تورم با مدتی تأخیر در تورم مصرف‌کننده نیز نمایان می‌شود و به همین خاطر این تورم به «تورم پیش‌نگر» یا «تورم پیشران» شهره شده است.

سمت وسوی تورم بخش برق

براساس آمارها، تورم تولیدکننده بخش برق در فروردین ماه امسال

فرصت امروز: بررسی‌ها از روند کاهشی تورم پیش‌نگر در آغاز سال ۱۴۰۳ حکایت دارد. تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در فروردین‌ماه ۱۴۰۳ به سطح ۲۳.۸ درصد رسید که نشان‌دهنده افت ۰.۷ واحد درصدی نسبت به اسفند سال گذشته است. شاخص قیمت تولیدکننده که به‌عنوان تورم پیش‌نگر یا پیشران نیز شناخته می‌شود، در فروردین امسال کاهش یافته و این در حالی است که تورم تولیدکننده بخش برق هم در فروردین ماه نسبت به اسفندماه با کاهش مواجه شده است. به عبارتی، برق از سر تورم در فروردین ماه پرید. طبق آمارهای بانک مرکزی، تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در فروردین‌ماه از مرز ۲۳ درصد گذشت و با کاهش ۰.۷ واحد درصدی به ۲۳.۸ درصد رسید. تورم ماهانه تولیدکننده نیز در فروردین ماه ۱.۳ درصد بوده است. در همین حال طبق داده‌های آماری مرکز آمار، تورم تولیدکننده بخش برق در فروردین امسال نسبت به اسفند پارسال با کاهش همراه بوده و به سطح ۸.۸ درصد رسیده است. شاخص قیمت تولیدکننده (PPI) شاخص قیمتی است که میانگین تغییرات قیمت‌های دریافتی تولیدکنندگان داخلی را برای تولیدشان اندازه‌گیری می‌کند. در واقع، این شاخص، میانگین تغییرات قیمت‌هایی در طول زمان است که تولیدکنندگان داخلی برای تولید خود دریافت می‌کنند. این شاخص معیاری برای سنجش تورم در سطح عمده‌فروشی است که از هزاران شاخص اندازه‌گیری قیمت تولیدکننده براساس صنعت و طبقه‌بندی محصول گردآوری شده است. این شاخص به‌صورت ماهانه منتشر می‌شود و با شاخص قیمت مصرف‌کننده (CPI) که تغییرات قیمت کالاها و خدمات خریداری‌شده توسط مصرف‌کنندگان را می‌سنجد، تفاوت دارد. روند قیمت برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان بعد است برای مدت طولانی متفاوت باشد؛ زیرا قیمت‌های تولیدکننده به‌شدت بر قیمت‌هایی که از مصرف‌کنندگان اعمال می‌شود، تأثیر می‌گذارد و برعکس. در کوتاه‌مدت، تورم در سطوح عمده‌فروشی و خرده‌فروشی ممکن است در نتیجه هزینه‌های توزیع و همچنین مالیات‌ها و یارانه‌های دولتی متفاوت باشد. تورم تولیدکننده به نوعی «تورم پیش‌نگر» شناخته می‌شود و تغییرات رخ‌داده در تورم تولیدکننده به زودی خود را در تورم مصرف‌کننده نمایان می‌کند.

روند کاهشی تورم پیش‌نگر

براساس آمارهای منتشرشده از سوی بانک مرکزی، تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در فروردین‌ماه ۱۴۰۳ بالغ بر ۲۳.۸ درصد بوده است. تورم

شهردار رباط کریم:

افزایش سرانه‌های فرهنگی در راستای نشاط شهروندی

هنری و همچنین اتاق مخصوص نوزاد، فضایی مناسب برای پرکردن اوقات فراغت کودکان و خانواده‌های آنها نیز می‌باشد.

خوشبختانه مردم‌درفر هیئته رباط کریم استقبال خوبی از توسعه فضاهای فرهنگی نشان دادند. کما اینکه دیروز عصر در نخستین اکران فیلم سینمایی در سینمای فرهنگ شاهد این همراهی بودیم

و آراستگی که لازمه منطقه است را در همه زمینه‌های فرهنگی، ورزشی، اجتماعی فراهم سازیم. گفتیم است. کتابخانه‌های هندهسفید و کتابخانه حافظ با داشتن مخزن کتاب و سالن مطالعه، از ساعت ۱۱ تا ۱۵ واقع دربارک گل ترکس و محله وحیدیه رباط کریم آماده آرایه خدمات فرهنگی هنری و امانت کتاب به علاقمندان به مطالعه است. این کتابخانه‌ها با داشتن سالن مطالعه، کارگاه‌های خلاقیت و

دوسین کتابخانه هدهسفید در استان تهران است که پس از تهران در رباط کریم به بهره‌برداری رسیده است. وی با اشاره به توسعه فرهنگ کتابخوانی در شهر رباط کریم افزود: کتابخانه حافظ در محله وحیدیه به بهره‌برداری رسید و این کتابخانه با داشتن سالن مطالعه و ۷ هزار نسخه در همه حوزه‌های سنی آماده امانت کتاب است.

سکندار مدیریت شهری رباط کریم به اشاره به اینکه نگاه ما این است تا سرانه‌های فرهنگی این شهر را بالا برده و تمام محلات از داشتن فضاهای فرهنگی برخوردار شوند، اظهار داشت: خوشبختانه مردم فرهیخته رباط کریم استقبال خوبی از توسعه فضاهای فرهنگی نشان دادند. کما اینکه دیروز عصر در نخستین اکران فیلم سینمایی در سینمای فرهنگ شاهد این همراهی بودیم. وی در پایان گفت: تمام تلاش و همت ما با همکاری شورای اسلامی شهر و مردم عزیز این است تا موجب‌نشاط

به گزارش خبرنگار ما حمیدرضا اله باری شهردار رباط کریم در آیین تجهیز، بازسازی و بهره‌برداری از کتابخانه‌های هدهسفید و حافظ که ظهر روز سه‌شنبه مورخ ۸ خرداد ماه ۱۴۰۳ با حضور فرماندار، امام جمعه، اعضای شورای شهر و جمعی از مسئولان شهرستان افتتاح و به بهره‌برداری رسید، گفت: این دو باب کتابخانه در حالی به بهره‌برداری رسید که سه‌ساله است به نقطه بی‌دفاع شهری تبدیل شده بود که خوشبختانه پس از بازسازی و افزودن وسایل سرمایشی و گرمایشی و دیگر تجهیزات لازم، آماده استفاده عموم شهروندان شد.

حمیدرضا اله باری با بیان اینکه کتابخانه هدهسفید بر محور کودکان و نوجوانان به بهره‌برداری رسید، بیان کرد: این کتابخانه با داشتن کارگاه خلاقیت و کلاس‌های فرهنگی هنری، ویژه کودکان و نوجوانان طراحی و به بهره‌برداری رسید و با داشتن ۵ هزار نسخه کتاب،

افتتاح دومین کتابخانه تخصصی کودکان و نوجوانان استان تهران در رباط کریم

حمایت تمام‌قد امام جمعه شهرستان رباط کریم

از فرهنگ کتابخوانی

کودکان را از اهم مسائل فرهنگی خوانند و تصریح کرد: با تربیت نسل آگاه و اهل مطالعه ایران عزیز به قدرت بلا منازع فرهنگی تبدیل خواهد شد. امام جمعه شهرستان در پایان از زحمات و خدمات دکتر اله‌باری شهردار و خانم زارین مسئول امور کتابخانه‌های شهرستان رباط کریم در راستای ارتقاء فرهنگ کتاب و کتابخوانی تقدیر بعمل آورد.

حجت الاسلام والمسلمین ترابی امام جمعه شهرستان رباط کریم در حاشیه افتتاح این کتابخانه‌ها با اشاره به اهمیت فرهنگ مطالعه در دین مبین اسلام و نظام جمهوری اسلامی، تأکید کرد و گفت: ما در بحث مطالعه و کتابخوانی عقب هستیم. که باید با همت مردم و مسئولین این مسئله ارتقاء یابد. حسن ترابی ترویج کتابخوانی برای

دریچه

چرا جامعه به علوم ارتباطات بی‌توجه است؟

سلام به بازار کارِ علوم ارتباطاتِ جدید

بازار کار علوم ارتباطات در کشورمان کم نیست. از قضا مدیران سازمان‌ها و ادارات دولتی و خصوصی تازه متوجه شده‌اند که در کنارشان به جز واحد روابط عمومی باید افراد تحصیل‌کرده علوم ارتباطات هم باشند. «مهدی بذرافکن»، فعال رسانه‌ای در یادداشتی با عنوان «سلام به بازار کار علوم ارتباطاتِ جدید»، نسبت به بی‌توجهی جامعه به علوم ارتباطات انتقاد می‌کند و می‌نویسد: «دیروز یکی از دوستان دانشجوی دکتری علوم ارتباطات که هم‌زمان به تدریس هم مشغول است، پیام داد و از اینکه وقت خود را صرف این رشته کرده ابراز پشیمانی کرد! او راست می‌گوید، رشته ارتباطات به همان سرعتی که در دانشگاه‌های سایر کشورهای جهان در حال پیشرفت است در دانشگاه‌های ایران پسرفت می‌کند منتها نه به لحاظ محتوا و کیفیت، بلکه از نظر آمار دانشجویان و کمیت. به دلیل کم‌اقبالی به رشته علوم ارتباطات، دانشگاه‌های زیادی این رشته را حذف کرده‌اند. این وضعیت برای رشته‌های دانشگاهی مرتبط، مثل خبرنگاری، روزنامه‌نگاری و فرهنگ و ارتباطات نیز متصور است. مشکل چیست؟ چرا رشته‌ای که در دانشگاه‌های معتبر علوم انسانی دنیا و حتی در بعضی دانشگاه‌های کشورهای همسایه و خاورمیانه رونق دارد، در ایران کم‌رونق است؟ چرا متقاضیان تحصیل در دانشگاه، بیشتر سراغ رشته‌های حقوق، حسابداری و روان‌شناسی می‌روند؟

پاسخ این سوال مشخص است، رشته‌های حقوق و حسابداری و روان‌شناسی در ایران بازار کار دارند. مهمتر اینکه شناخته شده هستند. حسابداری نسبت مهم و مستقیمی با بازار مالی دارد. حتی یک شرکت کوچک هم به حسابدار نیاز دارد. حقوق هم همینطور چه حرفه وکالت و چه سایر کارهایی که منشأش حقوق است نیاز جامعه پرشکایت ماست! روان‌شناسی هم همینطور. تضادهای جامعه و مشکلات ناشی از زیست در این اجتماع عجیب و غریب و مشکلات روحی، روانی پیرامون آن، نیاز به تحصیلکرده‌هایی دارد که شاید بتوانند مشکلات این افراد را کم کنند یا اینکه لاقل شنونده حرف‌های و خوب درد دل‌های مردم باشند.

اما چرا جامعه ایران به علوم ارتباطات بی‌توجه است؟ این پرسش چند پاسخ دارد. اول اینکه شناخت جامعه ایران از علوم ارتباطات در حد چند تعریف قدیمی و تکراری است. تازه این مربوط به کسانی است که با این علم آشنایی ضمنی دارند وگرنه اغلب شاید گمان کنند منظور از علوم ارتباطات، دانش شبکه و اتصالات ماهواره‌ی و شبکه‌های کامپیوتری است. دوم، دروس دانشگاهی در دانشگاه‌های ایران مخصوصاً در دوره کارشناسی و ارشد، بیشتر قدیمی است و به‌روز نیست. سوم، البته که گمان می‌رود این رشته بازار کار مشخص و پررونقی در ایران ندارد. بنده به عنوان یک دانشجوی دکترا علوم ارتباطات مورد یک و دو را می‌پذیرم. خودم درس‌ها و کتاب‌های ارائه شده را دیدم‌ام و به قول معروف در بطن ماجرا هستم. با این حال با گزینه سوم مخالفم!

علوم ارتباطات در ایران مهجور مانده نه به خاطر کمکاری اساتید ارتباطات که اگر کوشش و تلاش این عزیزان نبود ای بسا این رشته مهم به فراموشی سپرده می‌شد. در سال‌های نزدیک در مقطع دکترا و حتی ارشد علوم ارتباطات، کتاب‌های سه روزی معرفی و تدریس می‌شود. کتاب‌هایی که سرچشمه آن سواد، دانش و تجربه اساتید این رشته است. کتاب‌هایی که انصافاً مفید است. اتفاقاً بازار کار علوم ارتباطات در کشورمان کم نیست. از قضا مدیران سازمان‌ها و ادارات دولتی، خصوصی و خصوصی‌ت تازه متوجه شده‌اند که در کنارشان به جز واحد روابط عمومی باید افراد تحصیل‌کرده علوم ارتباطات هم باشند. کار روابط عمومی سازمان‌ها مشخص است. آنها وظیفه دارند عملکرد سازمان خود را خوب یا بد به بهترین شکل به افکار عمومی منعکس کنند و چهره مطلوبی از سازمان خود بسازند. این در حالی است که به دلیل یک طرفه بودن و اینکه حتی اگر به صورت صدقانه هم فعالیت‌های سازمان خود را بدون بزرگنمایی پوشش دهند باز هم چون از بدنه همان سازمان هستند به آسانی مورد پذیرش قرار نمی‌گیرند. اینجا نقش یک تحصیل‌کرده مجهز به دانش و علم روز ارتباطات- تأثیر گذار می‌آشود. کسی که با تکیه بر دانش و آگاهی‌اش، با شناسایی مشکلات درون و برون سازمان و ارائه راهکار – به عنوان یک بازاری قدرتمند و مشاورِی قابل اعتنا و اعتماد- بتواند به عملکرد مثبت سازمان کمک کند. کسی که وظیفه‌اش تعریف و تمجید و تأیید چشم و گوش سته رئیس و مدیر نباشد! شاید یکی از ناشناخته‌ترین وظایف علوم ارتباطات در یک سازمان، مدیریتِ مدیرِ آن باشد! مدیریت رفتار و ارتباط یک مدیر و رئیس با مردم و افکار عمومی در کشور ما چندان جاف‌افاده نیست. اطلاع دارم برخی مدیران در رده‌های مختلف به چنین رویکردی رسیده و در کنار خود دانش‌آموخته‌های علوم ارتباطات را به کار گرفته‌اند. خوشبختانه رؤسای سازمان‌های ایرانی به این نیاز رسیده‌اند.

بالمب به علاقه‌مندان علوم انسانی که دنبال رشته‌های حسابداری، حقوق، روان شناسی و… هستند عرض کنم بازار کار رشته علوم ارتباطات هم در حال رونق گرفتن است. اصلاً رشته علوم ارتباطات در دسته رشته‌هایی است که در آینده نزدیک از بازار خوبی برخوردار خواهد شد. چه به لحاظ حضور در سازمان‌ها و چه به لحاظ فروش آموزش، صاف بر اینکه جامعه در حال پیشرفت و توجه به علوم ارتباطات است. کافی است وارد این رشته مهیج شوید و با بهره‌گیری از ارتباطات جهانی، علاوه بر کتاب‌های دانشگاهی، خودتان را به علم روز ارتباطات هم مجهز کنید. باور بفرمایید بازار کار هم هست.»

در همین حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد که مهاجرت هر نیروی متخصص تا ۴ میلیون دلار به کشور ضربه مالی می‌زند. «مرتضی عزتی»، عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس در این باره به «خبرآنلاین» می‌گوید: «مهاجرت هر نیروی تحصیل‌کرده و متخصص زبانی ۴ میلیون دلاری برای کشور به همراه دارد. اقتصاد در ایران هنوز به اولویت اصلی بدل نشده و در نتیجه هر شعاری برای بهبود وضعیت، حل مشکل تحریم، حل کردن مشکلات بدون رفع تحریم و… همگی از ابتدا غیر عملی و غیر قابل تحقق هستند. یکی از مشکلات اصلی در کشور وجود تحریم‌هاست و اگر این مشکل اساسی را بپذیریم به تدریج می‌توان برای رفع آن برنامه‌ریزی کرد این در حالی است که هنوز از گوشه و کنار می‌شنویم که معتقدند تحریم نعمت است و به هیچ عنوان نمی‌تواند عامل بازدارنده برای اقتصاد باشد.»

او با بیان اینکه «با اصلاح ساختارها باید موج مهاجرت را مهار کرد»، می‌افزاید: «باید سازوکاری برای پیشگیری از خروج سرمایه

فرصت امروز: جریان خروج پول حقیقی برای ششمین روز متوالی ادامه پیدا کرد و ۶۵ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شد که البته نسبت به روزهای قبل نسبتاً کمتر شده است. شاخص‌های بورسی نیز در معاملات روز گذشته تغییر جهت دادند و در صدر آنها، شاخص کل بورس تهران با رشد بیش از ۱۱ هزار واحدی در ارتفاع ۲ میلیون و ۶۹ هزار واحد ایستاد. نمادهای فعلی، فولاد، شستا، وبملت، وغدیر، نوری و فارس از جمله نمادهای سبزپوش بورس بودند که بیشترین اثر را در رشد شاخص کل داشتند. همگام با روند صعودی شاخص کل بورس، شاخص کل هم‌وزن نیز با افزایش هزار و ۱۵۴ واحدی در تراز ۶۸۱ هزار و ۷۰۱ واحدی ایستاد. شاخص کل فرابورس هم با رشد ۱۲۷ واحدی به رقم ۲۲ هزار و ۴۹۵ واحد و شاخص هم‌وزن فرابورس با افزایش ۷۷۴ واحد به سطح ۱۲۰ هزار و ۵۲۲ واحد رسید. با رشد شاخص کل بورس، این امید ایجاد شده که شاخص در محدوده فعلی از حمایت تکنیکی برخوردار شود و کانال ۲ میلیون واحد را از دست ندهد.

روز گذشته خالص تغییر مالکیت حقوقی به حقیقی بازار برای ششمین روز متوالی منفی شد و ۶۵ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام خارج شد. نماد بوعلی بیشترین خروج پول حقیقی را به ارزش ۴۰ میلیارد تومان داشت و نمادهای خفولا، تاصیکو، شیراز و مادیرا در رتبه‌های بعدی بیشترین خروج پول حقیقی ایستادند. بیشترین ورود پول حقیقی هم به نمادهای شینبا، وخارزم، نوری، وبملت و شبندر تعلق داشت. نمادهای فعلی، فولاد و شستا از جمله نمادهای سبزپوش بورس بودند که بیشترین اثر را در رشد شاخص کل داشتند. نمادهای بوعلی، فخوز و شیراز نیز با اثر منفی بر شاخص کل همراه شدند. در بازارا فرابورس نیز نمادهای آریا، هرمز و خاور بیشترین اثر افزایشی و نمادهای زاگرس، پپاس و مادیرا بیشترین اثر کاهش‌ی را بر شاخص کل داشتند. در بین نمادهای پرتراکنش بورس نماد شبندر بیشترین تراکنش را داشت و شپنا و شتران در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. در فرابورس نیز شفاف، فن افزار و حافزین بیشترین

خروج ۶۵ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار سهام

بورس به سمت بالا برگشت

تراکنش را داشتند.

ارزش معاملات کل بازار سهام به ۸ هزار و ۳۵۶ میلیارد تومان رسید. ارزش معاملات اوراق بدهی در بازار ثانویه ۲ هزار و ۲۹۶ میلیارد تومان بود که ۲۷ درصد از ارزش کل معاملات بازار را در این روز تشکیل می‌دهد. ارزش معاملات خرد نیز با کاهش ۶ درصدی به نسبت روز معاملاتی قبل به رقم ۲ هزار و ۷۴۷ میلیارد تومان رسید. نماد بوعلی بیشترین ارزش معاملات بازار سهام را با رقم ۸۹ میلیارد تومان به خود اختصاص داد. شینبا، شبندر، شتران و نوری نیز در رتبه‌های بعدی بیشترین ارزش معاملات قرار گرفتند. در جدول حجم معاملات نیز سهام ذوب با تعداد ۲۴۱ میلیون و ۲۹ هزار و ۴۶۵ سهم در صدر قرار گرفته است. در پایان معاملات سه‌شنبه، ۲۴۲ نماد صف خرید داشتند و ۱۳۶ نماد با صف فروش مواجه بودند. مجموع ارزش صف‌های خرید با رشد ۶۲۷ درصدی نسبت به روز کاری قبل به ۷۶۳ میلیارد تومان افزایش یافت و مجموع ارزش صف‌های فروش نیز با ریزش ۷۵ درصدی به ۳۱۱ میلیارد تومان رسید.

براساس این گزارش، چیزی تا پایان کار دولت سیزدهم باقی نمانده است. فضای سیاسی کشور به دنبال تعیین نهمین رئیس جمهور است، اما وزیران دولت سیزدهم در این روزهای پایانی دولت، بازار سرمایه را با خبرهایی شoke کرده‌اند! بازار بورس و اوراق بهادار تهران سرانجام دیروز دست از منفی شدن برداشت و شاخص کل بورس، کمی از افت‌های یک ماهه اخیر خود را جبران کرد. ارزش معاملات در پایان معاملات سه‌شنبه به رقم ۳۲۰۰ میلیارد تومان رسید و ارزش بازار نیز ۷۱۱۰ همتی را به خود دید. گفتنی است که ارزش بازار در ابتدای اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ نزدیک به ۸۰۰۰ همت بوده است. شاخص کل بورس با رشد ۱۱ هزار واحدی بالاخره ترمز منفی را کنشید و نقشه بازار را به رنگ سبز درآورد.

گروه شیمیایی، برترین ارزش معاملاتی در روز گذشته بود و بیش از ۲۳۳ میلیارد تومان ارزش معاملاتی برای خود ثبت کرد. فراورده‌های نفتی نیز با رقم ۲۱۷ میلیارد تومان رتبه دوم را داشت و انبوسازان نیز با ۱۶۱

نگاهی به انتخابات هیأت رئیسه خانه ملت

قالیباف رئیس مجلس دوازدهم شد

پیدا کرد. قالیباف اگرچه توانست در اجلاسیه چهارم مجلس یازدهم ۲۱۰ رأی بهارستانی‌ها را از آن خود کند، اما پس از برگزاری انتخابات مجلس دوازدهم و ریزش ۸۰۰ هزار رأی‌رای و همچنین افشگری‌های مخالفانش دربارۀ مهاجرت فرزندان به کانادا و تراول‌های پخش شده از سوی معاون او و حضور پرتعداد اعضای لیست اُمنّا در مجلس، اما و اگرهای زیادی برای رسیدن دوباره او به صندلی ریاست وجود داشت و برخی‌ها از پیش‌بینی‌ها حکایت از آن داشت که انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی در حدی نزدیک به حال با رأی پارلمان‌نشین‌ها «محمداقراقالباب» یا ۱۹۸ رأی توانست بر صندلی ریاست تکیه بزند. این رأی ۳۲ عدد پایین‌تر از رأی او در سال اول ریاستش بر پارلمان یازدهم و ۱۲ رأی پایین‌تر از آخرین دوره ریاستش بر مجلس یازدهم است.

درصد مشارکت در انتخابات ادوار مجلس

بررسی ادوار دوازده‌گانه مجلس نشان می‌دهد علی لاریجانی همچنان رکوددار ریاست بر پارلمان است و قالیباف ریاست بر مجلسی که با کمترین میزان مشارکت روی کار آمده است را برای سال اول عهده‌دار شده است. روز دوشنبه ۷ خردادماه دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی در حالی آغاز به کار کرد که فضای سیاسی کشور، شوک‌آورترین رخداد در سال ۱۴۰۳ را تجربه کرد و رئیس دولت سیزدهم به همراه وزیر خارجه، امام جمعه و استاندار تبریز و کادر پرواز در نتیجه سقوط بالگرد به شهادت رسیدند. در چنین شرایطی که تا ۸ تیرماه باید تکلیف کرسی ریاست قوه مجریه مشخص شود، مجلس دوازدهم از میانه هفته جاری آغاز به کار کرد و روز گذشته نیز تکلیف ریاست قوه مقننه روشن شد.

بررسی ادوار دوازده‌گانه انتخابات مجلس حکایت از آن دارد که بیشترین درصد مشارکت در انتخابات مجلس پنجم رقم خورده که مشارکت مردم ۷۱ درصد بوده است. در این دوره از انتخابات علی‌اکبر ناطق نوری بر کرسی ریاست مجلس تکیه زد. کمترین میزان مشارکت نیز مربوط به انتخابات مجلس دوازدهم و مجلس یازدهم بوده که ریاست مجلس یازدهم در چهار سال در اختیار قالیباف بود و در اجلاسیه اول مجلس دوازدهم نیز ریاست مجلس باز هم به قالیباف رسید. علی لاریجانی ریاستش را در سه دوره تکرار کرد و درصد مشارکت در مجلس هشتم، نهم و دهم به ترتیب، ۵۵، ۵۵ و ۶۴ درصد بوده است.

معرفی رکوردداران ریاست مجلس

آیت الله هاشمی رفسنجانی که سابقه ریاست مجلس در مجالس اول و دوم و یک سال اول مجلس سوم را داشت، جوان‌ترین رئیس مجلس در میان ۶ رئیس مجلس شورای اسلامی در ادوار دوازده‌گانه در زمان تکیه زدن بر صندلی ریاست بوده است، چنانچه زمانی که در سال ۱۳۵۹ مجلس اول شورای اسلامی آغاز به کار کرد و او با ۴۶ سال سن بر صندلی ریاست مجلس اسید زد. در این میان باید از مسن‌ترین رئیس در ادوار یازده‌گانه مجلس نیز نام برد، مهدی کروبی که ریاست سه سال از مجلس سوم و دوره چهار ساله مجلس ششم را در کارنامه خود دارد، هنگامی که بر جایگاه ریاست مجلس ششم قرار گرفت، ۶۳ سال سن داشت. در میان

میلیارد تومان در جایگاه سوم برترین ارزش معاملات قرار گرفت. گروه خودرویی‌ها چند روزی است که مورد توجه قرار نمی‌گیرد و در صف‌های خرید و یا فروش بدون معامله خاصی نظاره‌گر بازار است. این گروه برای چندمین روز متوالی بین سه گروه برتر بازار سرمایه از نظر ارزش معاملاتی قرار نگرفته است.

در این میان، صحبت‌های روز گذشته «سیداحسان خاندوزی»، وزیر اقتصاد دولت سیزدهم در نشست خبری، بر از شگفتانه بود. او این موضوع را اعلام کرد که سازمان برنامه و بودجه موظف شد پذیرش بار مالی معافیت‌های مالیاتی را بپذیرد و شرکت‌های بورسی در سال ۱۴۰۳ مالی معافیت خواهند داشت. به نظر می‌رسد این حجم از تصمیمات و اقدامات برای دولت سیزدهمی که تنها چند روز تا پایان کارش مانده است برای سیزدهم در این روزها، سوالاتی را در ذهن ایجاد می‌کند! در این شرایط، اهالی بازار سرمایه عجیب است و چرخش ۱۸۰ درجه‌ای مسئولان دولت سیزدهم در این روزها، سوالاتی را در ذهن ایجاد می‌کند! در این شرایط، نرخ اخرا از محدوده‌های ۳۶ تا ۳۷ درصدی این روزها به اعداد کمتر از ۳۳ درصدی کاهش پیدا کرد. بازار بورس تهران توسط مسئولان اقتصادی دولت سیزدهم حساسی خبرباران شد و مضمون این اخبار نشان می‌داد که دولت سیزدهم در شمارش معکوس پایان خود، چرخش ۱۸۰ درجه‌ای نسبت به مسائل بازار سرمایه دارد. شاخص کل در پایان معاملات روز سه‌شنبه در نزدیکی‌هایی محدوده ۲ میلیون و ۵۰ هزار واحدی که به عنوان یک سطح حمایتی احتمالی محسوب می‌شد، واکنش مثبتی را نشان داد. البته امروز (چهارشنبه) آخرین روز معاملاتی این هفته پرتنش است و از ۱۰ خردادماه ثبت نام انتخابات ریاست جمهوری آغاز خواهد شد و اهالی بازار معتقد هستند که رخ مثبت بازار در روز سه‌شنبه، توقف معاملات برای مشخص شدن نامزدهای انتخاباتی است. برای شاخص کل در صورتی که مسیر برگشت به اعداد بالاتر را در پیش داشته باشد باید گفت که در کرسی ریاست رأی لاریجانی همچنان بالاتر است اما در کرسی‌های سر راه هستند و با ارزش معاملاتی کم نمی‌تواند از پس آنها برآید.

روسای دوازده‌گانه مجلس شورای اسلامی، آیت‌الله هاشمی رفسنجانی که در ریاست مجلس اول ۴۶ ساله بود و حجت الاسلام و المسلمین ناطق نوری در زمان ریاست بر مجلس چهارم ۴۶ ساله و مهدی کروبی در زمان ریاست بر مجلس ششم ۶۳ ساله بوده‌اند. همچنین محمداقراقالباب که بار دیگر برای ریاست مجلس مقننه انتخاب شد، ۶۳ سال سن دارد. مقایسه اجلاسیه اول مجلس دهم، یازدهم و دوازدهم حکایت از آن دارد که در کرسی ریاست رأی لاریجانی همچنان بالاتر است اما در کرسی‌های نواب رئیسی، آرا تفاوت معناداری دارد.

ترکیب متفاوت مجلس دوازدهم

مجلس دوازدهم با ترکیب سیاسی کاملاً متفاوت از مجالس دهم و یازدهم روی کار آمد. اگر در مجلس دهم رقابت تنگاتنگی میان فراکسیون‌های اصلاح طلب و اصولگرا وجود داشت، اما مجلس یازدهم اقلیت کم تعدادی از مستقلین (اعتدالیون و اصلاح‌طلب) در مقابل اکثریت پرتعداد اصولگرایان را شاهد بودیم. چیشش سیاسی صندلی‌های پارلمان دوازدهم اما حکایت از آن دارد که این مجلس، مجلسی با یک فراکسیون اکثریت نخواهد بود بلکه مجلسی چند فراکسیونی روی کار آمده است. از یکسو طیف نزدیک به قالیباف و از سوی دیگر طیف پایداری‌ها در این مجلس حضور دارند. نمایندگان واردشده از لیست اُمنّا که مورد تأیید چهره‌هایی چون رافتی‌پور، الهی‌کر، سعید محمد، رسایی و … بودند نیز یک طیف دیگر حاضر در مجلس هستند. هرچند طی روزهای اخیر فراکسیون انقلاب اسلامی به عنوان فراکسیون اکثریت تشکیل شد و همه این طیف‌های اصولگرا در آن حضور داشتند اما اولین رأی‌گیری این فراکسیون که برای کرسی‌های هیأت رئیسه مجلس و مشخصاً ریاست بود به نتیجه نرسید تا حکایت از یکدست نبودن اصولگرایان این مجلس داشته باشد. در این میان مستقلین که ترکیبی از نیکزاد با ۱۶۹ رأی به عنوان نواب رئیس را نیز باید طیف پرتعدادی در مجلس دوازدهم دانست، طیفی که بنا به روایت‌ها بین ۸۰ تا ۱۰۰ نماینده در مجلس دوازدهم دارد و می‌تواند در مقاطع مهم نقش «بازساز» را در مجلس ایفا کنند. بر همین اساس پیش‌بینی می‌شود مستقلین که بنا به گفته «نوری قزلبچه» نزدیک به ۱۰۰ صندلی در این مجلس دارند، قدرت نفوذ و تأثیرگذاری بیشتری نسبت به مجلس فعلی داشته باشند.

نواب رئیس اول و دوم مجلس

ریاست مجلس دوازدهم به محمداقراقالباف رسید. او بر خلاف سال اول مجلس یازدهم که ۲۳۰ رأی کسب کرده بود، این بار تنها ۱۹۸ رأی توانست به دست آورد، یعنی ۳۲ رأی ریزش! قالیباف این ریزش رأی را در انتخابات نیز تجربه کرد و بعد از چهار سال نامیدگی با حدود ۸۰۰ هزار رأی ریزش حضورش در پارلمان را تمدید کرد. همچنین حمیدرضا حاجی بابایی با ۱۷۵ رأی و علی نیکزاد با ۱۶۹ رأی به عنوان نواب رئیس اول و دوم مجلس دوازدهم در سال اول انتخاب شدند. غلامرضا نوری قزلبچه با ۱۳۰ رأی، علیرضا سلیمی با ۸۲ رأی، سید جلیل میرحممدی با ۶۱ رأی به عنوان ناظران سال اول هیأت رئیسه مجلس دوازدهم رأی پارلمان‌نشینان را گرفتند. از سوی دیگر، شش دبیر این دوره از مجلس به ترتیب عبارتند از: مجتبی بخشی‌پور با ۱۲۰ رأی، احمد نادری ۱۱۲ رأی، روح‌الله متفکر آزاد ۱۱۰ رأی، مجتبی یوسفی ۹۸رأی، محمد رشیدی ۹۷ رأی و اکبر رنجبرزاده با کسب ۹۵ رأی.

